

Bilaga till pensionspolicy

2012

SVEDALA KOMMUN

Innehållsförteckning

1 BESKRIVNING AV DET SVENSKA PENSIONSSYSTEMET	3
1.2 ALLMÄN PENSION	3
1.3 TJÄNSTEPENSION	3
1.4 PRIVAT PENSIONSSPARANDE.....	3
2 BESKRIVNING AV SJUK- OCH AKTIVITETSERSÄTTNING SAMT ALLMÄN PENSION	4
2.1 SJUK- OCH AKTIVITETSERSÄTTNING	4
2.2 ÅLDERSPENSION	4
2.3 EFTERLEVANDEPENSION.....	5
3 BESKRIVNING AV TJÄNSTEPENSIONSAVTALET KAP-KL	6
3.1 PENSIONSFORMÅNER I KAP-KL	6
3.2 FÖR VILKA GÄLLER KAP-KL	6
3.3 PENSIONSGRUNDANDE LÖN	6
3.4 PENSIONSUNDERLAG - GENOMSNITTSLÖN	6
3.5 AVGIFTSBESTÄMD ÅLDERSPENSION	7
3.6 FÖRMÅNSBESTÄMD ÅLDERSPENSION.....	8
3.7 LIVRÄNTA	9
3.8 INTJÄNAD PENSIONSRRÄTT 1997-12-31.....	9
3.9 SÄRSKILD AVTALSPENSION ENLIGT ÖVERENSKOMMELSE	9
3.10 PENSION TILL EFTERLEVANDE	10
4 BESKRIVNING AV PBF – BESTÄMMELSER OM PENSION OCH AVGÅNGSERSÄTTNING FÖR FÖRTROENDEVALDA	11
4.1 GILTIGHET	11
4.2 PENSIONSFORMÅNER I PBF	11
4.3 PENSIONSGRUNDANDE INKOMST OCH ÅRSMEDELPOÄNG	11
4.4 AVGÅNGSERSÄTTNING	12
4.5 VISSTIDSPENSION	12
4.6 ÅLDERSPENSION	13
4.7 LIVRÄNTA	13
4.8 SJUKPENSION.....	13
4.9 EFTERLEVANDEPENSION TILL VUXEN OCH BARN	14
4.10 KOMPLETTERANDE ÄNKEPENSION	14
5 BASBELOPPEN.....	15

1 Beskrivning av det svenska pensionssystemet

I Sverige finns såväl lagstadgad som kollektivavtalsreglerad pension. Dessa pensioner kan kompletteras med ett privat pensionssparande.

1.2 Allmän pension

Den allmänna pensionen är en lagstadgad pension och utgör vanligen det huvudsakliga pensionsskyddet för en individ. Det är riksdag och regering som beslutar om reglerna för den allmänna pensionen och pensionsförmåner hanteras av Pensionsmyndigheten.

1.3 Tjänstepension

Tjänstepensionen är ett komplement till den allmänna pensionen. Reglerna för tjänstepensionen bestäms i förhandlingar mellan arbetsgivare och fackförbund inom respektive avtalsområde. För anställda i kommuner och landsting heter det nuvarande tjänstepensionsavtalet KAP-KL.

1.4 Privat pensionssparande

Ett privat pensionssparande är frivilligt och ska ses som ett komplement till allmän pension och tjänstepension. Privat pensionssparande kan ske i traditionell pensionsförsäkring, fondförsäkring eller via ett individuellt pensionssparande i bank.

2 Beskrivning av sjuk- och aktivitetsersättning samt allmän pension

2.1 Sjuk- och aktivitetsersättning

För att sjuk- och aktivitetsersättning ska beviljas krävs att arbetsförmågan är nedsatt med minst en fjärdedel. Ersättningen betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning beroende på graden av arbetsoförmåga.

Aktivitetsersättning

Betalas ut till den som fyllt 19 men inte 30 år. Aktivitetsersättning beviljas för en begränsad tid. Storleken är beroende av tidigare inkomster. För den som får låg eller ingen inkomstgrundad aktivitetsersättning kan garantiersättning betalas ut.

Sjukersättning

Betalas ut till den som fyllt 30 år. Sjukersättning kan beviljas tillsvidare. Storleken är beroende av tidigare inkomster. För den som får låg eller ingen inkomstgrundad sjukersättning kan garantiersättning betalas ut.

2.2 Ålderspension

Inkomstpension

Inkomstpensionen grundar sig på livsinkomsten. För varje år med pensionsgrundande inkomst tillgodoräknas den anställde en pensionsavgift på 16 % av lönen upp till 7,5 inkomstbasbelopp. För de delar av lönen som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp tillgodoräknas ingen inkomstpension. Avgifterna för varje år läggs samman och räknas årligen om med hänsyn till reallöneutveckling och prisutveckling.

Inkomstpensionen kan tas ut tidigast från 61 års ålder, som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels pension och den betalas ut livslångt. Eftersom storleken på månadsutbetalningarna bland annat är beroende av medellivslängden blir pensionsbeloppet lägre ju tidigare pensionen börjar tas ut, och högre ju senare pensionen börjar tas ut. När pensionen börjat betalas ut räknas den varje år om med hänsyn till reallöne- och prisutvecklingen.

Premiepension

Premiepensionen grundar sig precis som inkomstpensionen på livsinkomsten. För varje år med pensionsgrundande inkomst avsätts 2,5 % av lönen upp till 7,5 inkomstbasbelopp till premiepensionen. Pengarna placeras i en eller flera värdepappersfonder som den anställde väljer. Det val man gjort vid första tillfället gäller tills vidare. Den som vill kan flytta hela eller delar av sitt sparande till andra fonder.

Premiepensionen betalas, precis som inkomstpensionen, ut livslångt. Som tidigast kan den tas ut från 61 års ålder, som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels pension. Även under utbetalningstiden är premiepensionspengarna placerade i

fonder. Den som vill kan vid pensioneringstidpunkten sälja sina fondandelar och istället omvandla dessa till en traditionell försäkring.

Tilläggspension (f d ATP)

För födda 1938 – 1953 kan även tilläggspension (f d ATP) betalas ut. Den totala ålderspensionen består till olika stor del av tilläggspension, respektive inkomstpension och premiepension. Hur stor vardera delen är beror på födelseåret. Den som är född 1945 får t ex 9/20 av ålderspensionen i form av tilläggspension, och 11/20 i form av inkomstpension och premiepension. Den totala ålderspensionen är garanterad till lägst den pension som tjänats in till och med 1994-12-31.

Garantipension

Garantipension kan betalas ut till den som har låg eller ingen inkomstgrundad pension alls. Garantipensionens storlek beror bland annat på hur många år man varit bosatt i Sverige och om man är ensamstående eller gift, registrerad partner eller sambo. Garantipensionen minskas enligt särskilda regler om man har rätt till tilläggspension, inkomstpension eller premiepension. Pensionen betalas ut tidigast från 65 års ålder.

2.3 Efterlevandepension

Efterlevandepensionens storlek beror på de inkomster den avlidne haft. Om de efterlevande får låg eller ingen inkomstgrundad efterlevandepension kan garantipension respektive efterlevandestöd betalas ut.

Omställningspension

Om en person avlider kan efterlevande make, maka, registrerad partner eller sambo som inte fyllt 65 år, få omställningspension i 12 månader. För att räknas som sambo i pensionshänseende måste vissa krav uppfyllas.

Förlängd omställningspension

Om den efterlevande bor tillsammans med och har vårdanden om barn under 18 år, kan omställningspensionen förlängas med maximalt 12 månader utöver den normala utbetalningstiden enligt ovan. Omställningspensionen förlängs dock alltid till dess att yngsta barnet fyller 12 år.

Barnpension

Den avlidnes barn får barnpension till dess de fyller 18 år, eller om de studerar, längst till och med juni månad det år de fyller 20 år.

3 Beskrivning av tjänstepensionsavtalet KAP-KL

KAP-KL (KollektivAvtalad Pension) omfattar anställda i kommuner, landsting, regioner och kommunala företag som är medlemmar i Pacta. KAP-KL gäller från och med 2006-01-01. Före KAP-KL har det funnits andra tjänstepensionsavtal, med delvis andra regler än de som beskrivs här nedan.

3.1 Pensionsförmåner i KAP-KL

- Avgiftsbestämd ålderspension
- Förmånsbestämd ålderspension eller livränta
- Särskild avtalspension enligt överenskommelse
- Särskild avtalspension för anställda inom räddningstjänsten
- Pension till efterlevande vuxen och barn
- Intjänad pensionsrätt 1997-12-31

3.2 För vilka gäller KAP-KL

KAP-KL gäller för arbetstagare som är anställda enligt AB, BEA, Med stud, PAN och RiB, och som inte omfattas av andra bestämmelser om pension i anställningen.

KAP-KL gäller inte för anställda som tillträder en ny anställning efter fyllda 67 år.

Anställda som avgått eller fått rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning före 2006 omfattas inte av KAP-KL utan istället av det tidigare pensionsavtal som gällde vid det aktuella tillfället.

3.3 Pensionsgrundande lön

Pensionsgrundande lön beräknas per kalenderår och är maximerad till 30 inkomstbasbelopp. Pensionsgrundande lön utgörs av löneförmåner i anställningen som betalats ut under året, till exempel:

• Kontant utbetald lön	• Färdtidsersättning
• Semesterlön/semesterersättning	• Tillägg för obekväm arbetstid
• Kompensation för fyllnadstid	• Jour- och beredskapsersättning
• Kompensation för oövertidsarbete	• Tillägg vid förskjuten arbetstid

Vid ledighet på grund av sjukdom, olycksfall, arbetsskada, fackligt förtroendeuppdrag och ledighet enligt Föräldraledighetslagen räknas även lönebortfallet som pensionsgrundande lön.

3.4 Pensionsunderlag - genomsnittslön

De förmånsbestämda pensionsförmånerna såsom förmånsbestämd ålderspension, livränta, särskild avtalspension, intjänad pensionsrätt 1997-12-31 och pension till efterlevande grundar sig på ett pensionsunderlag (genomsnittslön).

Vid beräkning av pensionsunderlaget bortser man från det år beräkningstidpunkten infaller (vanligen pensionsåret) och året före. För sjuårsperioden dessförinnan (beräkningsperioden) väljer man ut de fem år som har högst pensionsgrundande lön och beräknar pensionsunderlaget som ett medelvärde av dessa fem årslöner. För att göra årslönerna jämförbara över tiden räknas dessa först upp med förändringen av prisbasbeloppet från det år de tjänats in till beräkningsåret. Endast år då arbetstagaren varit anställd hela året räknas med i pensionsunderlaget.

En anställd som avgår med pension vid 65 år, får alltså sitt pensionsunderlag beräknat på de fem bästa löneåren under perioden 57 – 63 år.

År	1	2	3	4	5	6	7	8	Pensions - året
Ålder	57 år	58 år	59 år	60 år	61 år	62 år	63 år	64 år	65 år
Pensions - underlag	Pensionsunderlaget är genomsnittet av de fem högsta förhöjda pensionsgrundande lönerna under beräkningsperioden.							Man bortser från pensionsåret och året före.	

3.5 Avgiftsbestämd ålderspension

Anställda tillgodoräknas varje år en pensionsavgift. Pensionsavgiften beräknas till en viss procent av samma års pensionsgrundande lön och betalas av arbetsgivaren till den försäkring den anställda väljer. Anställda som är födda 1946 eller tidigare, behåller pensionsavgifterna enligt det tidigare pensionsavtalet PFA.

Från och med 2007 är åldersgränsen för tillgodoräkning av pensionsavgifter 21 år.

Inkomstår	Pensionsavgift
2007	4,00 procent
2008 - 2009	4,25 procent
2010 -	4,50 procent

Den anställda väljer själv om pensionsavgiften ska betalas till en traditionell försäkring eller fondförsäkring. Dessutom kan han eller hon välja om försäkringen ska tecknas med återbetalningsskydd eller inte. Återbetalningsskydd innebär att pensionskapitalet betalas till familjen om den anställda avlider.

Om inte den anställda själv meddelar vilken försäkring pensionsavgiften ska sparas i, placeras den i en traditionell försäkring med återbetalningsskydd hos KPA Pension.

För att pensionsavgiften ska betalas till en pensionsförsäkring fordras att den överstiger en procent av årets inkomstbasbelopp. Om den inte gör det ska arbetsgivaren istället betala pensionsavgiften kontant direkt till den anställda.

Pensionen betalas ut efter överenskommelse med valt försäkringsbolag och kan tas ut tidigast från 55 år. Pensionen betalas ut livslångt, men kan även tas ut under en begränsad tid. Kortaste utbetalningstid är vanligen fem år.

3.6 Förmånsbestämd ålderspension

För att ha rätt till förmånsbestämd ålderspension krävs dels att den anställda under minst ett kalenderår i anställningen haft en pensionsgrundande årslön över 7,5 inkomstbasbelopp, dels att pensionsunderlaget (genomsnittslönen) överstiger 7,5 inkomstbasbelopp. Den förmånsbestämda ålderspensionen beräknas på den del av pensionsunderlaget (genomsnittslönen) som ligger över 7,5 inkomstbasbelopp. För pensionsavgångar under åren 2006 – 2011 finns övergångsregler om ett sammanvägt basbelopp istället för inkomstbasbelopp.

Födelseår	Pensionsnivå i procent av pensionsunderlaget	
	7,5 - 20 inkomstbasbelopp	20 – 30 inkomstbasbelopp
- 1946	62,50	31,25
1947	62,14	31,07
1948	61,79	30,89
1949	61,43	30,71
1950	61,07	30,54
1951	60,71	30,36
1952	60,36	30,18
1953	60,00	30,00
1954	59,64	29,82
1955	59,29	29,64
1956	58,93	29,46
1957	58,57	29,29
1958	58,21	29,11
1959	57,86	28,93
1960	57,50	28,75
1961	57,14	28,57
1962	56,79	28,39
1963	56,43	28,21
1964	56,07	28,04
1965	55,71	27,86
1966	55,36	27,68
1967 -	55,00	27,50

Förmånsbestämd ålderspension uppgår till ovan angivna procentsatser av pensionsunderlaget. Resultatet multipliceras med en tidsfaktor.

För full tidsfaktor krävs 30 års pensionsgrundande tid. Pensionsgrundande tid tillgodoräknas tidigast från 28 år och längst till 65 år. Som pensionsgrundande tid räknas anställningstid då pensionsavgifter enligt KAP-KL eller det tidigare pensionsavtalet PFA har tillgodoräknats. Från och med 2007 tillgodoräknas även tid för intjänad pensionsrätt 1997-12-31.

Den förmånsbestämda ålderspensionen kan tas ut tidigast vid avgång från 61 år. Pensionen betalas ut livslångt och kan tas ut antingen som hel pension eller partiell pension.

3.7 Livränta

En arbetstagare som avgår från sin anställning före 65 år utan genast börjande pension, har rätt till livränta istället för förmånsbestämd ålderspension. Som villkor för livräntan gäller detsamma som för förmånsbestämd ålderspension. Livräntan beräknas på den del av pensionsunderlaget som ligger över 7,5 inkomstbasbelopp. Sammanvägt basbelopp används inte vid beräkning av livränta.

Pensionsnivåerna är desamma som gäller för förmånsbestämd ålderspension. Tidsfaktorn beräknas enligt särskilda regler, bland annat kan tid för intjänad pensionsrätt 1997-12-31 komma att inte tillgodoräknas fullt ut.

Livränta kan tas ut tidigast från 61 år och senast från 67 år och betalas ut livslångt.

3.8 Intjänad pensionsrätt 1997-12-31

Intjänad pensionsrätt 1997-12-31 har beräknats enligt reglerna i ett tidigare pensionsavtal och är fastställd till det högsta värdet av livräntan, och kompletteringspensionen per 1997-12-31. Det fastställda pensionsbeloppet räknas upp med inkomstbasbeloppet varje år. Från och med att pensionen börjat betalas ut, räknas den istället upp med prisbasbeloppets förändringar varje år.

Intjänad pensionsrätt 1997-12-31 kan börja tas ut tidigast från 61 år och senast från 67 år. Pensionen kan tas ut livslångt, eller om uttaget sker före 65 år under en begränsad tidsperiod. Pensionen kan betalas ut antingen som hel pension eller partiell pension.

3.9 Särskild avtalspension enligt överenskommelse

En arbetstagare och en arbetsgivare kan komma överens om hel eller partiell särskild avtalspension. Vid hel pension betalas den särskilda avtalspensionen ut från avgången och längst till 65 år. Vid partiell särskild avtalspension omregleras sysselsättningsgraden i anställningen och pensionens omfattning kan som mest motsvara arbetstidsbortfallet. Partiell särskild avtalspension betalas ut från omregleringstidpunkten och längst till 67 år.

Arbetstagaren och arbetsgivaren ska också komma överens om pensionens storlek, om pensionsavgifter ska fortsätta att betalas för avgiftsbestämd ålderspension och om pensionen ska samordnas med eventuell förvärvsinkomst och i så fall på vilket sätt.

Under den tid särskild avtalspension enligt överenskommelse betalas ut, bibehålls efterlevandepensionsskyddet enligt KAP-KL. Dessutom fortsätter eventuell förmånsbestämd ålderspension att tjänas in under förutsättning att avgång med särskild avtalspension sker tidigast från och med 61 års ålder.

3.10 Pension till efterlevande

Om en anställd avlider kan en efterlevande make/maka, registrerad partner eller sambo få efterlevandepension. Pensionen betalas ut som ett månadsbelopp i 5 år efter dödsfallet.

Pension till efterlevande vuxen

<i>Pensionsunderlag uttryckt i inkomstbasbelopp</i>	<i>Pensionsnivå för denna del av inkomsten</i>
0 – 7,5	15 %
7,5 - 20	15 %
20 – 30	7,5 %

Den avlidnes barn kan få barnpension till dess de fyller 18 år, eller om de studerar till och med juni månad det år de fyller 20 år. Om fler än ett barn har pensionsrätt höjs det totala pensionsbeloppet och fördelas därefter lika mellan barnen.

Pension till efterlevande barn

<i>Pensionsunderlag uttryckt i inkomstbasbelopp</i>	<i>Pensionsnivå för denna del av inkomsten</i>
0 – 7,5	10 %
7,5 – 20	28 %
20 – 30	14 %

4 Beskrivning av PBF – Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda

4.1 Giltighet

PBF (Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda) gäller från och med 2003-01-01 under förutsättning att fullmäktige antagit regelverket.

Bestämmelserna gäller heltidspolitiker och politiker med uppdrag på ”betydande del av heltid”. ”Betydande del av heltid” tolkas vanligen till 40 % men fullmäktige kan besluta om annan tolkning.

Bestämmelserna gäller från den dag den förtroendevalde tillträder sitt uppdrag efter 2002-12-31. PBF gäller även för förtroendevalda som tillträder sitt uppdrag i förtid i november 2002. För förtroendevalda som blir omvalda och vars uppdrag fortsätter efter 2002-12-31 gäller särskilda övergångsregler.

4.2 Pensionsförmåner i PBF

PBF består av följande förmåner:

- Avgångsersättning
- Visstidspension
- Ålderspension
- Livränta
- Sjukpension
- Efterlevandepension till vuxen och barn
- Kompletterande änkepension

Utbetalning av ovanstående förmåner sker efter ansökan till kommunens pensionsmyndighet.

4.3 Pensionsgrundande inkomst och årsmedelpoäng

Pensionsgrundande inkomst för pensionsförmånerna

Pensionsgrundande inkomst beräknas för varje kalenderår och utgörs av årsarvodet samt andra utbetalda kontanta ersättningar, med undantag för traktamente och kostnadsersättningar.

Vid ledighet på grund av sjukdom, olycksfall, arbetsskada eller föräldraledighet räknas även det eventuella arvodesbortfallet som pensionsgrundande inkomst.

För varje kalenderår fastställs en årspoäng vilken utgör kvoten mellan den pensionsgrundande inkomsten och samma års förhöjda prisbasbelopp.

Årsmedelpoängen (genomsnittsinkomsten) utgör underlaget för pensionsförmånerna och beräknas till medelvärdet av de två årspoäng som ligger närmast före avgångsåret.

Pensionsgrundande inkomst för avgångsersättning

Underlaget för avgångsersättningen utgörs av årsarvodet vid avgången.

4.4 Avgångsersättning

Förtroendevalda som inte fyllt 50 år vid avgången från förtroendeuppdraget kan få avgångsersättning. Avgångsersättningen betalas ut från avgångstidpunkten. Utbetalningstidens längd beror på uppdragstiden och den förtroendevaldes ålder vid avgången.

<i>Uppdragstid i månader</i>	<i>Ålder - 39 år</i>	<i>Ålder 40 - 49 år</i>
- 71	1 år	1 år
72 - 95	2 år	2 år
96 - 119	2 år	3 år
120 - 143	2 år	4 år
144 -	2 år	5 år

Avgångsersättningens storlek bestäms av det årsarvode den förtroendevalde hade vid avgången.

<i>Årsarvodet uttryckt i förhöjda prisbasbelopp</i>	<i>Ersättningsnivå för denna del av arvodet. 1:a utbetalningsåret</i>	<i>Ersättningsnivå för denna del av arvodet. Från 2:a utbetalningsåret</i>
0 – 20	80 %	70 %
20 – 30	40 %	35 %

Kommunfullmäktige beslutar om eventuell samordning med förvärvsinkomster.

4.5 Visstidspension

Förtroendevalda som fyllt 50 men inte 65 år, när de avgår från förtroendeuppdraget, kan få visstidspension om uppdraget i kommunen varat minst 3 år.

Pensionens storlek beror på uppdragets längd och de årsarvoden och andra kontant ersättningar som betalats ut de två kalenderåren närmast före avgångsåret. För hel visstidspension krävs 12 års uppdragstid.

<i>Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp</i>	<i>Pensionsnivå för denna del av inkomsten</i>
0 – 20	65 %
20 – 30	32,5 %

Kommunfullmäktige beslutar om eventuell samordning med förvärvsinkomster.

Visstidspensionen ska samordnas med eventuell aktivitetsersättning, sjukersättning och arbetsskadelivränta.

4.6 Ålderspension

Från 65 år övergår visstidspensionen till ålderspension. Till den som avgår från sitt uppdrag vid 65 års ålder eller senare, utbetalas ålderspension direkt. För hel pension krävs 12 års uppdragstid. Endast uppdragstid i kommunen är pensionsgrundande.

<i>Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp</i>	<i>Pensionsnivå för denna del av inkomsten</i>
0 – 1	96 %
1 – 3	70 %
3 – 20	65 %
20 – 30	32,5 %

Ålderspensionen ska samordnas med allmän pension.

4.7 Livränta

Förtroendevalda som har haft förtroendeuppdrag i kommunen i minst tre år och som avgått utan rätt till visstidspension eller ålderspension kan ha rätt till livränta.

Livräntan betalas ut från och med 65 år.

Livräntans storlek beror på uppdragstidens längd och de årsarvoden som betalats ut de två kalenderåren närmast före avgångsåret. Tidsfaktorn för livräntan beräknas enligt särskilda regler.

<i>Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp</i>	<i>Pensionsnivå för denna del av inkomsten</i>
0 – 7,5	10 %
7,5 – 20	65 %
20 – 30	32,5 %

4.8 Sjukpension

Förtroendevalda som får rätt till aktivitetsersättning eller sjukersättning enligt lagen om allmän försäkring och som en följd av detta befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens slut, kan få sjukpension.

Sjukpensionen betalas ut under samma tid som den förtroendevalde har rätt till aktivitetsersättning eller sjukersättning. Sjukpensionen ska samordnas med aktivitetsersättning, sjukersättning och eventuell arbetsskadelivränta.

<i>Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp</i>	<i>Pensionsnivå för denna del av inkomsten</i>
0 – 1	96 %
1 – 3	70 %
3 – 20	65 %
20 – 30	32,5 %

4.9 Efterlevandepension till vuxen och barn

Om en förtroendevald avlider kan en efterlevande make/maka, registrerad partner, eller sambo enligt PBFs regler, få efterlevandepension. Pensionen betalas ut i 5 år.

Den avlidnes barn får barnpension till dess de fyller 18 år, eller om de studerar till och med juni månad det år de fyller 20 år. Vid fler än ett barn höjs det totala pensionsbeloppet och fördelas därefter lika mellan barnen.

Efterlevandepension till vuxen

<i>Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp</i>	<i>Pensionsnivå för denna del av inkomsten</i>
0 – 7,5	15 %
7,5 – 20	15 %
20 – 30	7,5 %

Barnpension

<i>Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp</i>	<i>Pensionsnivå för denna del av inkomsten</i>
0 – 7,5	10 %
7,5 – 20	28 %
20 – 30	14 %

4.10 Kompletterande änkepension

Kompletterande änkepension betalas ut enligt särskilda regler, efter en förtroendevald som avlider och har en årsmedelpoäng (genomsnittsinkomst) som överstiger 7,5 förhöjda prisbasbelopp.

5 Basbeloppen

Inom pensionsområdet används tre olika basbelopp:

Inkomstbasbelopp	• 52 100 kronor år 2011. • 54 600 kronor år 2012. • Används vid fastställande av inkomsttaket för allmän pension. • Används för lönegränserna 7,5/20/30 basbelopp för de förmånsbestämda pensionsförmånerna i KAP-KL.
Förhöjt prisbasbelopp	• 43 700 kronor år 2011. • 44 900 kronor år 2012. • Används vid fastställande av pensionspoäng för tilläggs-pensionen inom den allmänna pensionen.
Prisbasbelopp	• 42 800 kronor år 2011. • 44 000 kronor år 2012. • Används vid fastställande av inkomsttaket för sjuk- och föräldrapenning. • Används vid värdesäkring under utbetalningstid av vissa pensionsförmåner enligt KAP-KL.